

ACCOUNTANTSVERSLAG 2021

Gemeente Assen

Openstaande punten:
- Afronding spendanalyse
- Verkrijgen documentatie WPDA
- Consultatie controleverklaring
- Interne review

Concept d.d. 24 mei 2022

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Assen
T.a.v. de heer J. de Jonge, raadsgriffier
Postbus 30018
9400 RA ASSEN

Groningen, 24 mei 2022

Kenmerk: RB/EK/DP/SvdB/AL/1052643

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van de gemeente Assen gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 9 november 2021, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2021.
In dit verslag hebben we de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouders. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente Assen bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle, zeker aangezien (een deel van) de controle wederom op afstand heeft moeten plaatsvinden, wat het voor ons niet eenvoudiger maakt.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

drs. R.H. Bouman RA

Ter informatie
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA
VOLGENDE PAGINA
INHOUDSOPGAVE
DASHBOARD

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- Wij verstrekken bij de jaarrekening een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en een afkeurende verklaring ten aanzien van rechtmatigheid.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 3.150.000 respectievelijk € 9.500.000.
- Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- De WNT is nageleefd.
- Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.

AANDACHTSPUNTEN VOOR 2022

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2021 signaleren wij vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2022:

1. Uitvoering herstelplan 2020-2024 en meerjarenbegroting.
2. Doorontwikkeling van het proces inkoop en aanbestedingen.
3. Versterking van het zelf controlerend vermogen en het ambitieniveau met betrekking tot interne beheersing.
4. Verbetering van het subsidieproces.
5. Ontwikkelingen rondom rechtmatigheidsverantwoording en fraude.

RESULTAAT 2021

(x €1.000)	2021	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	6.960	-13.354
Mutatie reserves	6.959	13.092
Resultaat	13.919	-262

Het gerealiseerde resultaat 2021 wijkt sterk af van de begroting na wijziging. In de jaarrekening paragraaf 3.1 is een verschillenanalyse uiteengezet.

De financiële positie van de gemeente Assen heeft als gevolg van het behaalde resultaat in 2021 een goede impuls gekregen. Hierbij merken wij op dat dit voornamelijk het gevolg is van incidentele meevallers (extra rijkmiddelen, beschermd wonen en effecten corona).

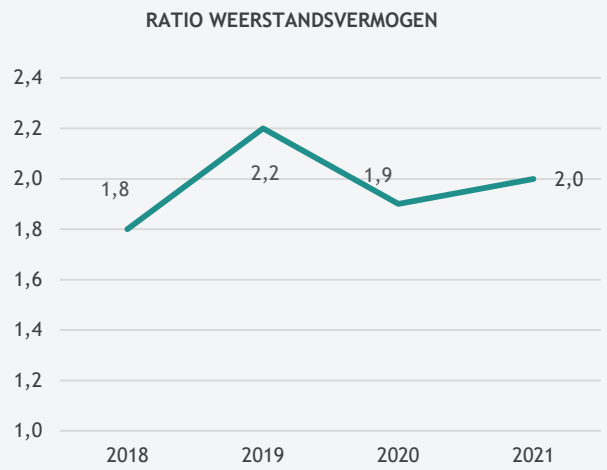
ONRECHTMATIGHEDEN AANBESTEDINGEN EN SUBSIDIES

- De ingezette kwaliteitsverbeteringen ten aanzien van EU-aanbesteden zijn nog beperkt zichtbaar in de gerapporteerde onrechtmatigheden. Dit betekent dat een groot deel van de onrechtmatige contracten uit voorgaand jaar nog steeds onrechtmatig is. Voor een aantal inkoopcontracten alsmede inkoop-subsidies is niet voldaan aan EU-aanbestedingsregels waardoor een onrechtmatigheid van € 14,6 miljoen bestaat.
- Evenals ten aanzien van de verstrekte subsidies van de gemeente Assen is beperkte opvolging zichtbaar ten opzichte van de gerapporteerde onrechtmatigheden vorig jaar. Ook in 2021 zijn meerdere subsidies verleend zonder beschikking dan wel is meer subsidie uitbetaald dan in de begroting van de gemeente is opgenomen. Dit leidt tot een financiële onrechtmatigheid van € 1,1 miljoen en daarnaast tot € 2,4 miljoen formele onrechtmatigheden (deze laatste wegen niet mee in ons oordeel).

BELANGRIJKSTE OVERIGE BEVINDINGEN

- We hebben vorig jaar gerapporteerd over het jaarrekeningtraject. Wij constateren dat dit proces is verbeterd, maar nog verdere aandacht behoeft. Zie voor een nadere uitwerking hiervan paragraaf 2.5 in dit verslag.
- De gemeente Assen heeft de achterstanden in het sociaal domein opgelost, wel rapporteren wij nog steeds een onzekerheid van circa € 4,0 miljoen (2020: € 4,6 miljoen) ten aanzien van de prestatielevering van PGB en zorgkosten WMO/Jeugd.
- Wij constateren dat de gemeente geen éénduidig beleid heeft ten aanzien van de indexatie van kosten. Verder kan, gezien de huidige marktomstandigheden, de vraag worden gesteld of de berekende indexaties nog reëel zijn. Deze onzekerheid is naar onze mening voldoende toegelicht in de jaarrekening onder de gebeurtenissen na balansdatum. Zie verder ook paragraaf 4.5 en 4.6 in dit verslag.

UW FINANCIËLE POSITIE VERGELEKEN

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
2.2 De jaarrekening is getrouw
2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening
2.4 Jaarrekeningproces van de gemeente Assen
2.5 Top aandachtspunten voor 2022
2.6 Opvang vluchtelingen Oekraïne en de gevolgen van de oorlog

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole

Corona impact op boekjaar 2021

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen

De gevolgen van corona zijn nader toegelicht in paragraaf 8 - Coronapandemie

Inleiding: corona en de jaarrekening 2021

Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van de coronapandemie op de gemeente Assen. Hieromtrent hebben wij overleg gevoerd met het management. De coronacrisis heeft beperkte gevolgen voor de operationele activiteiten van de gemeente Assen. Daarbij zijn de financiële gevolgen van de crisis beperkt. In de jaarrekening en de tussentijdse rapportages is door de organisatie gerapporteerd over deze impact voor de gemeente Assen. Ook voor 2022 zal dit naar verwachting nog het geval zijn.

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot corona en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en/of onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de jaarrekening (paragraaf 8 – Coronapandemie) en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. corona

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle wederom grotendeels digitaal en op afstand plaatsgevonden. Ook al zijn we het digitale werken al meer dan twee jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was plezierig en constructief.

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. Corona is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma's en taakvelden.

De gemeente heeft er daarom voor gekozen om in één overzichtelijke paragraaf toe te lichten welke gevolgen corona op de gemeente Assen heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden de gemeente heeft genomen.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole

Belangrijkste bevindingen:
- **ToZo gedelegeerd aan WPDA**

Geen bijzonderheden uit andere werkzaamheden geconstateerd

Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te vangen. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- Tozo 1: aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020
- Tozo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020
- Tozo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021
- Tozo 4: aanvragen vanaf 1 april 2021 tot 1 juli 2021
- Tozo 5: aanvragen vanaf 1 juli 2021 tot 1 oktober 2021

Uw gemeente heeft in het kader van de Tozo-regeling een voorschot van het Rijk ontvangen van € 2,0 miljoen. Omdat de ToZo-regeling via de gemeenschappelijke regeling WPDA verloopt, legt u in 2021 verantwoording af over de besteding 2020 en in 2022 over de besteding 2021 via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening. De bestedingen in het kader van de Tozo-regeling over 2021 bedragen € 2,0 miljoen voor levensonderhoud en € 0,1 miljoen verstrekking in het kader van bedrijfskapitaal.

Overige corona gerelateerde bevindingen

In onze controle hebben wij uitgebreid aandacht besteed aan de impact van het coronavirus op de jaarrekening 2021. De belangrijkste bevindingen uit onze controle die relevant zijn in relatie tot uw interne beheersing of ons oordeel bij de jaarrekening zijn:

- Inkopen (kosten): in zijn algemeenheid geldt als aandachtspunt dat ingekochte werkzaamheden mogelijk geen doorgang hebben kunnen vinden, er dus geen prestatie is geleverd en dat facturen in dat geval mogelijk onterecht zijn betaald. Uit onze werkzaamheden is niet gebleken dat hiervan sprake is geweest.
- Er is beoordeeld of corona een effect heeft op de waardering van de vaste activa. Het gaat daarbij met name om immateriële (bijdragen in activa in eigendom van derden, van met name scholen/sportverenigingen) en financiële vaste activa (deelnemingen). Op basis van een beoordeling per actief concluderen wij dat geen sprake is van het moeten afwaarderen van de vaste activa.
- Er is beoordeeld of corona resulteert in een eventueel aanvullende voorziening verlofuren. Uit de analyse die door de gemeente is uitgevoerd volgen geen indicaties dat een voorziening gevormd moet worden.

2.2 De jaarrekening is getrouw

De jaarrekening 2021 is getrouw

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2021 van de gemeente Assen een goedkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de getrouwheid.

Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd van beperkte omvang die door de gemeente zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van getrouwheid en rechtmatigheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 250.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn (€ 155.000).

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Getrouwheid			
Sociaal domein – pgb Jeugdzorg en Wmo	-	1.715	§4.4
Sociaal domein – Wmo ZIN	-	1.161	§4.4
Sociaal domein – Jeugdzorg ZIN	-	1.096	§4.4
Totaal	-	3.972	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	3.150	9.500	
Uitvoeringsmaterialiteit (70% van de materialiteit)	2.150		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	250		

Er resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen. Wij concluderen dat de geconstateerde onzekerheden zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid.

2.3 Rechtmatigheid van de jaarrekening

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn niet overal in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen

Wij zijn voornemens bij de jaarrekening 2021 van de gemeente Assen een afkeurende controleverklaring af te geven met betrekking tot de rechtmatigheid.

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn de volgende controleverschillen ten aanzien van het aspect rechtmatigheid geconstateerd. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 250.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn (€ 155.000).

POST/OMSCHRIJVING VAN DE TOELICHTING (x € 1.000)	FOUTEN	ONZEKERHEDEN	VERWIJZING
Rechtmatigheid			
Ongesaldeerde getrouwheidsfouten en/of onzekerheden	-	3.972	
Aanbestedingsrechtmatigheid (inclusief NUBBV)	14.580	731	§4.2
Subsidies	1.089		§4.3
Totaal	**15.669**	**4.703**	
Materialiteit (1% voor fouten, 3% voor onzekerheden)	3.150	8.500	
Uitvoeringsmaterialiteit (70% van de materialiteit)	2.150		
Door de gemeenteraad vastgestelde rapporteringstolerantie	250		

Omdat de onrechtmatigheden boven de toleranties uitkomen, wordt een afkeurende verklaring m.b.t. rechtmatigheid afgegeven

Wij concluderen dat de resterende controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en zijn derhalve voornemens een afkeurende verklaring te verstrekken met betrekking tot de rechtmatigheid. De belangrijkste rechtmatigheids-bevindingen hebben betrekking op de EU-aanbestedingen.

2.4 Jaarrekeningproces van de gemeente Assen

Terugblik

Observaties:
- Bevindingen in de 1e lijn
- Aanlevering verbeterd, maar kan nog beter
- Afhankelijkheid van derden

Samenwerking constructief en plezierig

Onze waarnemingen en beeld van de gemeente Assen

Het controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. In onze voorgaande accountantsverslagen en de managementletter 2021 hebben wij wij uitgebreid stilgestaan en teruggeblikt op de afgelopen jaren als controlerend accountant. Al met al zijn het roerige tijden geweest die, mede als gevolg van corona, nog niet volledig achter de rug zijn. In onze managementletter 2021 d.d. 13 mei 2022 hebben wij de gemeente geadviseerd te investeren in de bedrijfsvoering. Hierbij is het van belang een goede analyse te maken van de achterliggende oorzaken en samenhang van de diverse bevindingen van de IAF en de bevindingen vanuit onze controle als accountant. Tevens is het noodzakelijk dat niet alleen de ambities worden beschreven, maar ook een realistische / haalbare planning wordt opgesteld waarbij rekening wordt gehouden met de informatiebehoefte van de raad en de huidige verantwoordingsdocumenten van de gemeente.

Proces jaarrekeningcontrole

In algemene zin merken wij op dat het jaarrekeningproces is verbeterd. Daarbij hebben wij nog wel de volgende observaties:

- Voor de controle van de jaarrekening is veel informatie benodigd vanuit de primair verantwoordelijke afdelingen. Wij hebben net zoals voorgaand jaar significante bevindingen die ontstaan door onvoldoende informatie en control in de 1e lijn. Dit betreft voor de controle van de jaarrekening 2021 de EU-aanbestedingen en het verstrekken van subsidies zonder beschikkingen. Dergelijke bevindingen vragen van beide partijen veel extra tijd en energie in het controletraject en hebben aanzienlijke gevolgen voor de planning en doorlooptijden. In dit verslag hebben wij uitgebreid gerapporteerd over deze onderwerpen.
- De stukken die wij als accountant krijgen, worden kwalitatief steeds beter. Ruimte voor verbetering zien we bijvoorbeeld bij voorzieningen, SiSa- regelingen en de grondexploitaties. Wij evalueren dit graag om dit proces nog verder te optimaliseren.

Beheersing en sturing op uitbestede diensten

De gemeente Assen heeft diverse gemeentelijke taken uitbesteed aan externe partijen of werkt op onderdelen samen met andere gemeenten. Het personeelsproces wordt uitgevoerd door de gemeente Tynaarlo (PSA), het belastingenproces door de gemeente Aa en Hunze (BSDA) en de uitkeringenadministratie (inclusief SW en Tozo- regeling) wordt uitgevoerd door WPDA. Daarnaast is PrO Assen een volledig onderdeel van de gemeente Assen, maar wel een organisatie op afstand. Omdat de gemeente formeel schoolbestuur is moeten de cijfers van PrO Assen volledig worden geconsolideerd in de jaarrekening van de gemeente Assen. Om de jaarrekening juist en volledig te kunnen opstellen is het wel van belang dat deze informatie tijdig beschikbaar is. Daarnaast is het van belang om tussentijds tijdig op de hoogte te zijn van de gang van zaken bij desbetreffende partijen, hiervoor verwijzen wij ook naar onze managementletter 2021.

Ook als accountant van de gemeente Assen zijn wij afhankelijk van deze informatie en het bijbehorende oordeel van de accountants. In 2021 zijn net zoals in 2020 diverse, mede door de gemeente Assen, gestelde deadlines voor het afleggen van financiële verantwoordingen door desbetreffende diensten niet gehaald en hebben wij aanvullende tijd moeten besteden om desbetreffende informatie te verkrijgen. Bij het uitbrengen van dit verslag is de verantwoording van PrO Assen en WPDA nog steeds niet (volledig) ontvangen. Een (pro-)actievere houding en sturing hierop is vanuit de gemeente Assen gewenst en voor een verdere professionalisering van de organisatie nodig. Dit zet de controle en de doorlooptijden onder druk.

Wij hebben de persoonlijke samenwerking met de betrokken medewerkers als constructief en plezierig ervaren. Wij constateren een duidelijke ambitie om voortgang te realiseren.

2.5 Top 5 aandachtspunten voor 2022

Aandachtspunten 2022:

1. Herstelplan
2. Aanbestedingen
3. Zelfcontrolerend vermogen
4. Subsidieproces
5. Rechtmatigheid en fraude

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Uitwerking herstelplan 2020 - 2024 en meerjarenbegroting

De gemeente Assen zit, ondanks het aanzienlijke resultaat over 2021, nog in de afronding van een hersteltraject dat de nodige bezuinigingsmaatregelen tot gevolg heeft gehad. Met de huidige onzekerheden als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de inflatie, zal dit een uitdaging blijven en de komende jaren een belangrijk aandachtspunt zijn.

2. Doorontwikkeling van het proces van inkopen en aanbesteden

In deze en voorgaande rapportages hebben wij uitgebreid gerapporteerd over het inkoopproces en de rechtmatigheid van de aanbestedingen. De gemeente Assen heeft de afgelopen jaren veel aandacht besteed aan maatregelen om de onrechtmatigheden op te lossen, maar dit heeft nog niet tot het gewenste resultaat geleid (zie ook paragraaf 4.2). Aandacht hiervoor blijft dan ook belangrijk.

3. Versterking van het zelf controlerend vermogen en het ambitieniveau met betrekking tot interne beheersing

In paragraaf 2.4 hebben wij enkele observaties gegeven over het proces van de jaarrekeningcontrole. Daarnaast hebben wij in onze managementletter 2021 geadviseerd te investeren in de bedrijfsvoering gericht op de ontwikkeling van de organisatie. Hierbij is het belangrijk dat niet alleen de ambities worden beschreven, maar ook dat een realistische / haalbare planning wordt gemaakt.

4. Verbeteren proces subsidies

In de managementletter 2021 hebben wij geconstateerd dat het subsidieproces beperkt verbeterd was ten opzichte van 2020. Het management heeft aangegeven dat het proces wel degelijk verbeterd is, mede door het oprichten van een projectgroep. Deze projectgroep richt zich echter op een beperkt deel van de subsidies, zijnde de kunst en cultuursubsidies. Wij adviseren de gemeente Assen gezien de omvang van onze bevindingen om een bredere aanpak om het subsidieproces te verbeteren.

5. Invoering rechtmatigheidsverantwoording en fraude

In de managementletter 2021 hebben wij geconstateerd dat het subsidieproces beperkt verbeterd was ten opzichte van 2020. Het Naar verwachting zal met ingang van 2022 bij decentrale overheden (gemeenten en provincies) de rechtmatigheidsverantwoording worden ingevoerd. Dit heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Daarnaast zal de komende jaren vanuit de accountantscontrole nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. De rol van bestuurders en toezichthouders, zoals de gemeenteraad, is hierin van groot belang.

2.6 Opvang vluchtelingen Oekraïne en de gevolgen van de oorlog

Gemeenten hebben een essentiële rol in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Onze visie op de gevolgen van de oorlog in Oekraïne voor uw gemeente

Het conflict in Oekraïne heeft ook gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Dat kan gaan om opvang van vluchtelingen door gemeenten en particulieren, ondersteuning van Oekraïners en Russen die momenteel in Nederland verblijven, risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven. Wat wij bij gemeente Assen en veel andere gemeenten zien is dat de opvang van de vluchtelingen tijd en capaciteit vraagt van de ambtelijke organisatie. Capaciteit die door de krapte op de arbeidsmarkt, de ontwikkelingen rond corona en de toenemende taken van gemeente al onder druk stond. Net als bij veel andere gemeenten is en wordt actief gezocht naar opvangplekken. Deze beschikbare plekken, maar ook de bezetting van de plekken neemt nog dagelijks toe, het Ministerie van Justitie en Veiligheid publiceert over deze ontwikkeling.

Vergoeding via SiSa SPUK

Specifieke uitkering

Zoals het er nu naar uitziet zullen gemeenten gecompenseerd worden door middel van een specifieke uitkering (SPUK) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze SPUK is op dit moment in consultatie. De omvang van de uitkering lijkt als volgt te worden vormgegeven:

1. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de kosten een normbedrag van €100 per dag, per gerealiseerde opvangplek;
2. Indien bovenstaand normbedrag niet toereikend is voor de kosten van de opvangvoorzieningen, dan kan de gemeente de werkelijke kosten ontvangen (incl. doorwerkende kosten die hoger zijn dan het normbedrag);
3. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van leefgeld van ontheemden bij particulieren een vergoeding van de werkelijke kosten per verstrekking als bedoeld in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne;
4. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de kosten voor verzekering van wettelijke aansprakelijkheid en buitengewone kosten zoals genoemd in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne, een normbedrag voor de werkelijke kosten per verstrekking;
5. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de kosten die gemeenten maken voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang van ontheemden (transitiekosten) de werkelijke kosten.

Voorschot van 50% verwachte opvangplekken in de gemeente Assen

Een voorschot van 50% van de naar verwachting te realiseren opvangplekken zal aan de gemeente worden uitgekeerd. Definitieve afrekening zal op basis van de verantwoording in de SiSa-Bijlage plaatsvinden.

Processen, registraties en aanbestedingen

Correcte registratie van verstrekkingen en uitvoeringskosten is van belang

De specifieke regeling vraagt verantwoording door de gemeente. Omdat sprake is geweest van spoed vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit van registraties en processen zodat uw gemeente straks zonder veel onzekerheden volledige vergoeding ontvangt voor haar inzet. Specifiek vragen we aandacht voor:

- Functiescheiding bij de registratie van en controle op het verstrekte leefgeld;
- Functiescheiding bij de registratie van bestede uren en de gehanteerde uurtarieven;
- Tussentijdse controle dat vergoedingen, waaronder het leefgeld, voor het juiste aantal dagen is verstrekt;
- Adequate registratie van de werkelijke (transitie)kosten zoals hierboven opgesomd onder de punten 2 t/m 5.

2.6 Opvang vluchtelingen Oekraïne en de gevolgen van de oorlog

EU- aanbesteden en dwingende spoed

De toelichting gebeurtenissen na balansdatum is voldoende

Aanbestedingen

Vanuit de specifieke regeling wordt tevens ingegaan op de aanbestedingswetgeving. Er lijkt sprake van dwingende spoed bij veel aan de opvang gerelateerde inkopen. Echter is het essentieel om te monitoren en vast te leggen tot wanneer en voor welke inkopen deze dwingende spoed geldt. Wij denken graag mee over de documentatie rondom dwingende spoed.

Gebeurtenissen na balansdatum

Hoe ingrijpend de economische effecten van deze crisis zullen zijn, is op dit moment nog moeilijk te overzien. De impact op de bedrijfsvoering van de gemeente Assen zal naar verwachting niet van aanzienlijke betekenis zijn. Rekening moet worden gehouden met (verder) stijgende prijzen, die zich kunnen vertalen in hogere inkoopkosten voor energie, hout, metaal en hulpstoffen. Het conflict heeft ook weerslag op de digitale veiligheid in Nederland. Momenteel lijkt het beeld stabiel maar het dreigingsbeeld kan abrupt veranderen. Verder is in dit verband van belang dat de gemeente geen directe zakelijke relaties onderhoudt met bedrijven in Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland.

Gemeente Assen heeft in de gebeurtenissen na balansdatum aandacht voor de oorlog in Oekraïne. Wij zijn van mening dat de (huidige) impact voor de gemeente hiermee goed is weergegeven.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2021
3.2 Uw financiële positie vergeleken
3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2021

Resultaat 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 14,2 miljoen

Het resultaat van gemeente Assen over het jaar 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting bedraagt € 14,7 miljoen voordelig.
In het onderstaand overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2021	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL	IN %
Saldo van baten en lasten	6.960	-13.354	20.314	>100%
Onttrekkingen reserves	15.726	18.754	-3.028	45%
Dotatie aan reserves	-8.767	-5.662	-3.105	11%
Resultaat	**13.919**	**-262**	**14.181**	**>100%**

Het resultaat 2021 is zonder meer fors, zeker tegen de achtergrond van de bezuinigen en het herstelplan 2020-2024.

De belangrijkste afwijkingen van de begroting na wijzigingen worden met name veroorzaakt door een aantal incidentele minder goed beïnvloedbare voordelen:

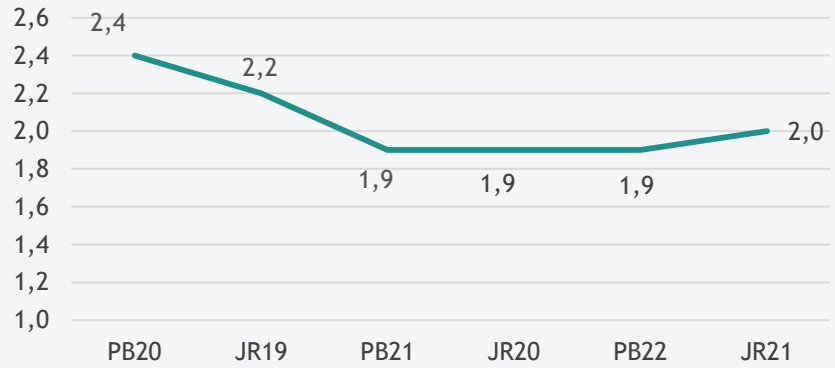
- Minder lasten als gevolg van de corona pandemie (€ 4,1 miljoen voordelig);
- Minder lasten beschermd wonen door uitstroom naar de Wlz (€ 3,5 miljoen voordelig);;
- Extra Rijksmiddelen jeugdzorg (€ 2,6 miljoen voordelig);;
- Minder lasten BUIG en WMO (€ 3,1 miljoen voordelig);.

Een deel van deze afwijkingen was in de voortgangsrapportage 2021 reeds voorzien. Een nadere analyse is in de jaarrekening opgenomen in paragraaf 3.1.

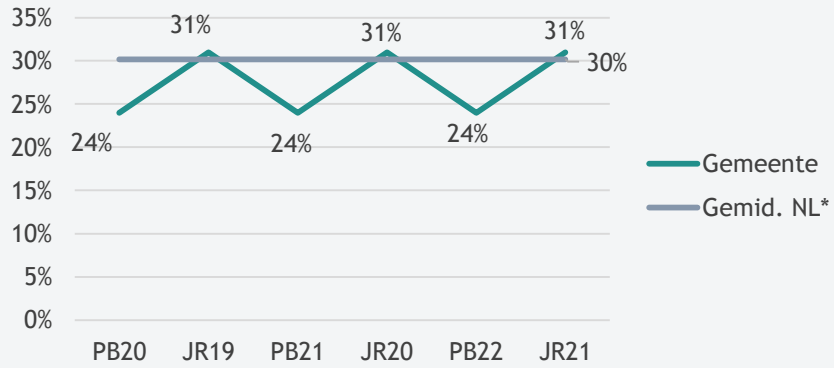
Het resultaat 2021 wijkt mede door deze corona-effecten en incidentele inkomsten circa 4,5 % af van de totale begrote lasten (na wijziging). Op basis van onze ervaringsnorm bij decentrale overheden is een afwijking van 2-3% inherent aan een complex begrotingsproces. Dat was echter onder normale omstandigheden. Met alle onzekerheden rondom corona en de wereldeconomie is ons beeld dat die afwijkingen de afgelopen twee jaren voor overheidsorganisaties (aanzienlijk) hoger zijn.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

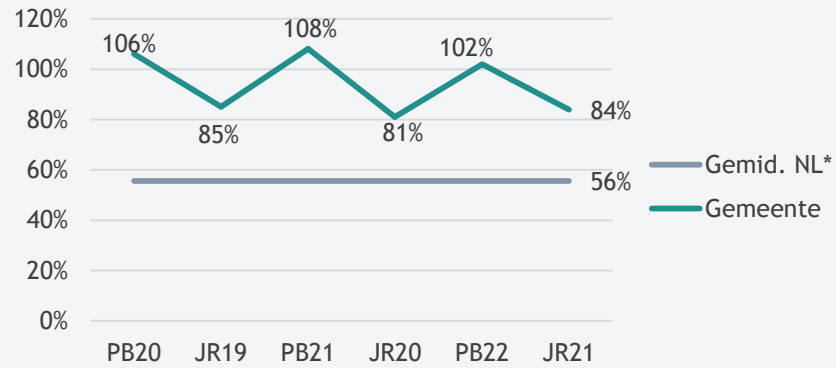
RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

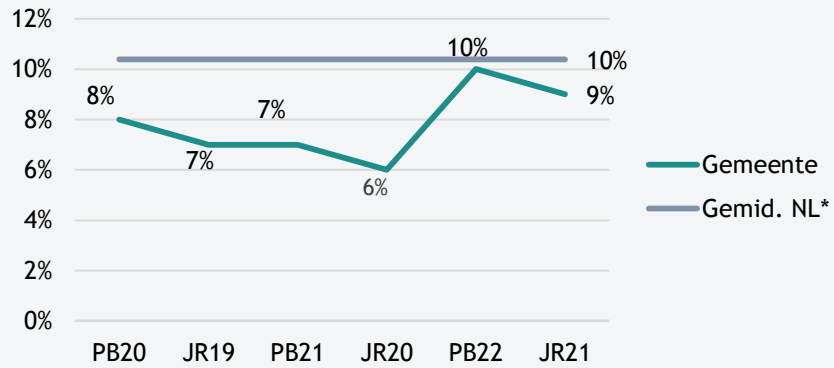
SOLVABILITEITSRATIO

NETTO SCHULDQUOTE

RATIO GRONDEXPLOITATIE

** De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde over 2021 voor gemeenten in de categorie 50.000 - 100.000 inwoners. Data gebaseerd op Benchmark Nederlandse Gemeenten 2022 BDO.*

3.3 Ons beeld van uw financiële positie

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden bezien

Het weerstands-vermogen van Assen is goed

De gemeente kan aan haar lange termijn-verplichtingen voldoen

Financieel risico als gevolg van de grondexploitatie is laag

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus deze paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Weerstandsvermogen gemeente Assen is goed

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bedraagt volgens deze paragraaf € 45 miljoen. In geval van calamiteiten is het mogelijk om een deel van deze reserves een andere aanwending te geven. In de paragraaf weerstandsvermogen zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente Assen heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld, bepaald op € 23 miljoen.

Solvabiliteit en netto schuldquote

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2021 31%. Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente Assen in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen.

De netto schuldquote bedraagt 83%. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden.

Zowel de solvabiliteit als de netto schuldquote laten een stabiel beeld zien ten opzichte van voorgaande jaren. Wel merken wij op dat de begroting pessimistischer is over de kengetallen dan de jaarrekening.

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, des te minder risico's de gemeente hiervoor loopt. De ratio grondexploitatie van de gemeente Assen is met 9% relatief als laag te kwalificeren. De waarde van de grond ten opzichte van de totale baten van de gemeente is hiermee onder het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten in Nederland.

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Diverse ontwikkelingen
4.2 Aanbestedingsrechtmatigheid
4.3 Onrechtmatigheden subsidies
4.4 Sociaal domein uitgelicht
4.5 Ontwikkeling grondexploitaties
4.6 Overige bevindingen
4.7 BBV, WNT en SiSa
4.8 Begrotingsrechtmatigheid

4.1 Diverse ontwikkelingen

Best practice maatregelen fraude(risico) beheersing uitgebracht

Fraude

Zoals wij reeds in onze managementletter 2021 hebben toegelicht, zal de komende jaren vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie, de NBA, heeft 1 maart 2022 een notitie betreffende 'best practice maatregelen fraude(risico)beheersing voor bestuurders en toezichthouders' uitgebracht. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen, zoals de gemeenteraad, bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude, kunnen de gelegenheden die tot fraude leiden, afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. De landelijke pilots waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude (o.a. Gemeente Breda) hebben bijgedragen aan de best practices. De best practices van de NBA zijn erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten.

Update invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2022

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt en heeft augustus 2021 de kadernota rechtmatigheid 2022 gepubliceerd. Naar verwachting zal in 2022 de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaatsvinden. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van wetgeving en notities vanuit onder ander het NBA. Vooralsnog is de verwachting dat de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2022 wordt ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. Wanneer de rechtmatigheidsverantwoording met terugwerkende kracht wordt ingevoerd, wordt de gemeente Assen met ingang van verslagjaar 2022 immers zelf verantwoordelijk voor de rechtmatigheidsverantwoording en moet het college een (onderbouwde) mededeling doen omtrent de naleving van de rechtmatigheid. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

4.2 Aanbestedingsrechtmatigheid

Afkeurende controleverklaring rechtmatigheid

Financiële onrechtmatigheid bedraagt € 14,6 miljoen

Onzekerheid aanbesteden € 731.000

Niet uit de balans blijkende verplichting € 1,7 mln

Aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole hebben wij de juiste toepassing de Europese aanbestedingsrichtlijnen gecontroleerd aan de hand van een zogenaamde spendanalyse (beoordeling achteraf van alle crediteuren op juiste naleving van aanbestedingsregels).

In onze managementletter hebben wij gerapporteerd over de interne beheersing ten aanzien van de EU-aanbestedingsregels. Voor onze gedetailleerde bevindingen en aanbevelingen verwijzen wij naar onze managementletter. Procesmatig wordt de naleving van de inkoop- en aanbestedingsregels niet afgedwongen en kunnen wij niet steunen op de interne beheersmaatregelen. Daarnaast beschikt de gemeente Assen niet over een centrale inkoopafdeling en een hieruit volgende contractregistratie waardoor de afdeling inkoop niet in alle gevallen betrokken is bij het aangaan van verplichtingen en niet beschikt over onderliggende contracten. Om die reden was het noodzakelijke voor de gemeente Assen om achteraf een spendanalyse uit te voeren om aan te tonen of is voldaan aan de Europese aanbestedingsrichtlijnen.

In 2021 zijn integraal alle bestedingen van de door de gemeente Assen verstrekte subsidies en inhuur van extern personeel gecontroleerd. Hieruit volgt dat acht subsidies zijn verstrekt die als inkoop aangemerkt dienden te worden. Verder zijn in totaal 104 inhuurcontracten niet juist aanbesteed. Daarnaast zijn door, zowel de IAF als ons als accountant, steekproeven uitgevoerd op de overige inkopen in 2021 van de gemeente Assen waarbij in totaal 24 onrechtmatige contracten zijn geconstateerd. Dit leidt net zoals in 2020 tot een afkeurende controleverklaring met betrekking tot de rechtmatigheid.

Omschrijving - soort inkoop	Onrechtmatigheid 2021
Steekproef reguliere inkoop	€ 1.298.000
Inhuur extern personeel	€ 5.168.000
Verstrekte subsidies	€ 3.641.000
Overige inkopen	€ 545.000
Quasi inbesteden	€ 1.820.000
Extrapolatie steekproef	€ 451.000
NUBBV onrechtmatigheden 2021	€ 1.657.000
Totaal onrechtmatigheid	**€ 14.580.000**

Naast bovenstaande onrechtmatigheden is voor één contract á € 731.000 ten aanzien van ICT Hardware niet éénduidig vast te stellen of sprake is van een wezenlijke wijziging. Als gevolg hiervan is de contractwaarde niet als onrechtmatig aangemerkt maar in ons oordeel meegenomen als onzekerheid. Wij zien ten opzichte van voorgaand jaar nog beperkte ontwikkeling in de onrechtmatigheden van de gemeente Assen. Wij adviseren een analyse van de ontwikkeling in de bevindingen en achterliggende oorzaken uit te voeren.

De commissie BBV doet de aanbeveling om meerjarige inkoopcontracten, die zouden moeten voldoen aan Europese aanbestedingsregels maar dat niet doen, in de toelichting op de jaarrekening op te nemen bij de ‘niet uit de balans blijkende verplichtingen’ voor het volledige bedrag waarover het contract is afgesloten. De omvang van de totale fout is de omvang van de besteding (last of investering) in het jaar waarin de onrechtmatigheid wordt geconstateerd verhoogd met de bestedingen van de jaren erna voor de periode van het afgesloten contract. Dit betreft nog een aanvullende onrechtmatigheid van € 1.657.000.

4.3 Onrechtmatigheden subsidies

(Financieel) onrechtmatige subsidie verstrekking van € 1,1 miljoen

€ 2,4 miljoen formele onrechtmatigheden

Financiële onrechtmatigheden verstrekte subsidies

In de jaarrekeningcontrole hebben wij diverse procesmatige onrechtmatigheden binnen het subsidieproces geconstateerd. In relatie tot de spendanalyse in 2021, heeft een integrale controle plaatsgevonden op de door de gemeente Assen verstrekte subsidies. Naast het feit dat hieruit diverse onrechtmatigheden komen van subsidies die een inkoopkarakter hebben (deze hadden moeten worden ingekocht in plaats van gesubsidieerd), zijn ook 45 subsidies verstrekt zonder subsidiebeschikking (2020: 21 subsidies – overigens is in 2020 geen integrale controle uitgevoerd, maar is een steekproef uitgevoerd waaruit deze 21 onrechtmatigheden zijn gebleken). Deze 45 subsidies vertegenwoordigen een waarde van circa € 1,1 miljoen (2020: € 1,4 miljoen). Wij hebben dit opgenomen in ons overzicht met onrechtmatigheden (2.3).

Verstrekte subsidies zonder juridische grondslag

Over 2021 is vastgesteld dat 81 subsidiebeschikkingen zijn afgegeven zonder dat hier sprake is van een formeel juridische grondslag (2020: 2 subsidies). Deze verstrekte subsidies zouden hun grondslag moeten vinden in de begroting 2021, maar waren echter niet als zodanig opgenomen. Als gevolg hiervan wordt niet voldaan aan het geldende normenkader van de gemeente Assen en zijn de desbetreffende subsidies ad € 2,1 miljoen formeel onrechtmatig (2020: € 13,3 miljoen). Daarnaast zijn 5 subsidies voor in totaal € 371.000 te laag opgenomen in de begroting. De totale formele onrechtmatigheid bedraagt daarmee € 2,4 miljoen.

Als accountant hebben wij deze onrechtmatigheid meegewogen in ons oordeel en getoetst aan de kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Wij concluderen dat geen sprake is van een financiële onrechtmatigheid, maar van een niet financiële / formele onrechtmatigheid omdat de relevante bepalingen in wet- en regelgeving niet geheel worden nageleefd. Als gevolg hiervan rapporteren wij hierover maar weegt deze onrechtmatigheid niet mee in ons rechtmatigheidsoordeel. Alleen financiële onrechtmatigheden nemen we mee in ons oordeel.

4.4 Sociaal domein uitgelicht

Sociaal domein 2021 bedragen circa € 168 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van gemeente Assen met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2021 circa € 168 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2021	2020
Jeugdzorg	€ 29.703	€ 29.652
Wmo	€ 65.707	€ 78.329
Participatiewet	€ 72.693	€ 72.671
Totaal	€ 168.103	€ 190.227

De daling in de lasten Wmo wordt veroorzaakt doordat vanaf 2021 inwoners die hun leven lang intensieve geestelijke gezondheidszorg nodig hebben, toegang hebben gekregen tot de Wet langdurige zorg (Wlz). Dit betekent dat deze inwoners niet meer vanuit de Wmo een indicatie verkrijgen. De lasten Jeugdzorg en participatiewet zijn stabiel gebleven ten opzichte van 2020.

Onzekerheid ten aanzien van prestatielevering

Resterende onzekerheid Wmo ZIN circa € 1.161.000

Resterende onzekerheid Jeugdzorg circa € 1.096.000

Wmo en jeugd ZIN

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen, als belangrijk onderdeel van bovenstaande opstelling, bedraagt in 2021 circa € 34,8 miljoen. De productieomvang van jeugd ZIN bedraagt circa € 24,2 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo en jeugd ZIN vindt plaats vanuit de gemeente Assen. De gemeente heeft derhalve zelf inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. De gemeente heeft een IC-plan opgesteld waarin de wijze van verantwoorden is opgenomen. Met betrekking tot de lasten Wmo en jeugd ZIN vraagt de gemeente Assen per zorginstelling om een controleverklaring bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol. Tevens is van een aantal zorginstellingen geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de uitkomsten van de in 2021 ontvangen controleverklaringen ramen wij het bedrag van deze onzekerheid voor Wmo ZIN op € 1.161.000 (2020: € 1.300.000) en voor Jeugd ZIN op € 1.096.000 (2020: € 1.900.000).

De onzekerheden in de lasten Wmo en Jeugdzorg ten aanzien van de prestatielevering van de zorg zijn voor Assen ten opzichte van voorgaand jaar afgenomen. Voor 2021 is voor een bedrag ad € 2.257.000 aan onzekerheden aangemerkt tegenover € 4.955.000 voor 2020. In de onzekerheid over 2020 was tevens een onzekerheid met betrekking tot de achterstanden opgenomen van € 1.735.000.

4.4 Sociaal domein uitgelicht

Fout pgb mede gebaseerd op projectiebrieven

Onzekerheden pgb geraamd op € 1,7 miljoen

WPDA

De participatiewet en andere uitkeringen zijn uitbesteed aan Werkplein Drentse Aa. De gemeente Assen heeft de taken gedelegeerd aan WPDA, daarmee tellen eventuele rechtmatigheidsfouten niet mee in de foutevaluatie ten aanzien van de jaarrekening. Wel dienen wij eventuele fouten en onzekerheden met betrekking tot de SiSa regelingen op te nemen in ons accountantsverslag. Deze fouten hebben altijd betrekking op het jaar voorafgaand aan het boekjaar. Volgend jaar zullen wij de volgende fouten en onzekerheden rapporteren in de SiSa bijlage van ons accountantsverslag: xxx.xxx aan fouten en xxx.xxx aan onzekerheden.

Persoonsgebonden budgetten

De SVB controleert zorgovereenkomsten, toetst facturen en declaraties en betaalt uit aan zorgverleners of andere instellingen. Uw gemeente verstrekt de beschikkingen pgb en is verantwoordelijk voor een adequate cliëntregistratie en het vaststellen van de prestatielevering. Uit de accountantscontrole 2021 bij de SVB blijkt dat landelijk sprake is van een oordeel met beperking. De impact hiervan voor de gemeente Assen blijft beneden onze rapporteringstolerantie en is daarmee beperkt.

De SVB toetst niet op levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. De gemeente verkrijgt echter zekerheid door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces, waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. Tevens verkrijgt de gemeente aanvullende zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK voor Wmo (eigen bijdragen). De resterende onzekerheden voor pgb bedragen € 1,7 miljoen.

4.5 Ontwikkeling grondexploitaties

Redelijkheid belangrijkste schattingselementen vastgesteld

Boekwaarde grondexploitaties

Een belangrijke post in de jaarrekening van de gemeente Assen betreft de voorraden (grondexploitaties). De waardering in de balans is als volgt:

*€ 1.000	Boekwaarde	Voorziening	Balanswaarde
Woningbouw	€ 33.304	€ 29.161	€ 4.143
Bedrijventerreinen	€ 46.150	€ 22.262	€ 23.888
Totaal	**€ 79.454**	**€ 51.423**	**€ 28.031**

De grootste voorzieningen zien voor de bedrijventerreinen toe op Assen Zuid (€ 22,0 miljoen) en voor de woningbouw op Kloosterakker (€ 12,4 miljoen), Veemarktterrein (€ 7,6 miljoen) en Citadel (€ 6,5 miljoen).

Uitgangspunten grondexploitaties

Diverse parameters die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten hebben wij gecontroleerd. Deze parameters en uitgangspunten zijn tijdens de jaarrekeningcontrole met uw medewerkers besproken en getoetst. Daarbij hebben wij onder meer aandacht gehad voor:

- Is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn. Welke impact heeft de aanscherping van richtlijnen met betrekking tot stikstof en PFAS op de fasering van projecten en haalbaarheid van planningen?
- In de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de ‘mix’ van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente? In hoeverre sluiten de prognoses aan op het meerjarenperspectief grondexploitaties en de strategienota ruimte en zijn eerdere prognoses ook gerealiseerd?
- De wijzigingen in de woningbehoefte hebben impact op de (grond)prijzen. Is afgewogen welke prijzen kunnen worden gerealiseerd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?
- Hoe betrouwbaar is de inschatting ten aanzien van de ontwikkeling in bouwkosten? Welke invloed heeft de aanscherping van richtlijnen met betrekking tot stikstof en PFAS hierop?

De belangrijkste uitkomsten en ontwikkelingen die uit deze werkzaamheden zijn gebleken, benoemen wij in de volgende alinea.

4.5 Ontwikkeling grondexploitaties

De gemeente Assen rekent met een indexatie van 2% voor toekomstige kosten en niet met een indexatie van toekomstige opbrengsten

Ontwikkelingen en bevindingen

De volgende ontwikkelingen in de grondexploitaties van de gemeente Assen zijn zichtbaar:
Per ultimo 2021 is de (bruto) boekwaarde van de grondexploitaties € 79,5 miljoen. Dit betreft een stijging ten opzichte van 2020 van € 5,9 miljoen.

- In 2021 zijn 76 kavels voor woningbouw opgeleverd, dit is lager dan de verwachting van 94 kavels per jaar. Deze verkopen zullen echter in 2022 gerealiseerd worden omdat deze vaak betrekking hebben op relatief kleine ontwikkellocaties met verschillende ontwikkelaars.
- Voor de bedrijventerreinen geldt dat sprake is van verkopen conform de raming. In 2021 is 2,6 hectare verkocht, tegenover 2,5 hectare begrote verkopen. Voor 2022 zijn reeds meerdere kavels verkocht en bij de notaris gepasseerd.
- Op basis van de opgestelde position paper "Effecten en risico's PAS", wordt de impact van PFAS en stikstof nihil tot beperkt geacht.
- Voor toekomstige kostenstijgingen gaat de gemeente uit van 5%, respectievelijk 4% in 2022 en 2023 en daarna van 2%. Gezien de huidige marktomstandigheden, is onzeker of dit reëel is. Deze onzekerheid is naar onze mening voldoende toegelicht in de jaarrekening onder de gebeurtenissen na balansdatum.
- Vanuit het voorzichtigheidsprincipe wordt voor de grondopbrengsten niet gerekend met een indexatie, omdat op dit moment niet de verwachting is dat de opbrengsten geïndexeerd gaan worden. Wij merken op dat de gemeente Assen hierin erg conservatief is, maar wel handelt in lijn van haar eigen grondbeleid.
- De winstneming in 2021 bedraagt € 874.000. Zie hiervoor volgende alinea.

Winstneming

Het voorzichtigheidsprincipe leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. In de notitie Grondexploitatie is opgenomen dat voor winstneming de Percentage of Completion (POC)-methode geldt: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst te worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien.

Winstneming € 874.000

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. de grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. de kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Voor de grondexploitaties van gemeente Assen heeft de POC-methode geresulteerd in een winstneming in 2021 van circa € 874.000. Om de verwachte resultaten per grondexploitatie te bepalen heeft de gemeente de omvang van het project specifieke risico’s bepaald en in mindering gebracht op het toe te rekenen resultaat. Wij hebben het door de gemeente Assen geïdentificeerde project specifieke risico’s beoordeeld zijn van mening dat deze voldoende onderbouwd zijn.

4.6 Overige bevindingen

Geen éénduidig beleid ten aanzien van indexaties

Groot onderhoud voorzieningen

De onderhoudsvoorzieningen (voor parkeergarages, multifunctionele accommodaties, binnensport en civiele kunstwerken) zijn gevormd om fluctuaties in het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen over meerdere jaren te kunnen opvangen. Voor de bepaling van de hoogte van de voorziening en het jaarlijks geraamde onderhoud maakt de gemeente Assen in de basis gebruik van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP), met een doorkijk tot de gehele levensduur van desbetreffend actief. Hierop maakt de gemeente Assen een uitzondering voor de voorziening voor civiele kunstwerken. Hiervoor is de dotatie gebaseerd op de verwachte uitgaven voor de komende tien jaren. De gemeente Assen kiest hier bewust voor omdat de ervaring heeft geleerd dat als gevolg van de uitstekende staat van onderhoud van civiele kunstwerken, de werkelijke uitgaven voor groot onderhoud veelal lager liggen dan de verwachte uitgaven.

Tijdens de controle hebben wij vastgesteld dat binnen de verschillende onderhoudsvoorzieningen divers wordt omgegaan met prijsindexaties van toekomstige kosten. Zo worden de onderhoudskosten van de parkeergarages geïndexeerd met 1%, de MFA's met 1,24% en de Nieuwe Kolk met 1,5%. De gemeente Assen heeft hier geen éénduidig beleid over afgesproken. De geconstateerde verschillen vallen binnen de schattingsbandbreedtes die wij hanteren, met als gevolg dat dit niet leidt tot een controleverschil. Wel adviseren wij om één gedragslijn binnen de voorzieningen te hanteren (en alleen gemotiveerd hier van af te wijken). Bij deze afweging adviseren wij ook om samenspraak te zoeken met afdeling grondbeleid en de daar gehanteerde prijsindexaties van de nog te maken kosten.

Verder kan, gezien de huidige marktomstandigheden, de vraag worden gesteld of de berekende indexaties nog reëel zijn. Deze onzekerheid is naar onze mening voldoende toegelicht in de jaarrekening onder de gebeurtenissen na balansdatum.

4.7 BBV, WNT en SiSa

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording voldoet aan de vereisten

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat gemeente Assen de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) naleeft.

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2021 niet meer bedragen dan € 209.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 van de gemeente Assen niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2021 van de gemeente Assen voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2021. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen fouten en onzekerheden geconstateerd in de regeling G2A die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens bijlage B.

Wij zien een landelijke trend dat ministeries steeds vaker een Specifieke regeling kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SISA-regelingen, ook voor uw gemeente, is daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie binnen gemeente Assen, andere gemeenten en decentrale overheden en de accountantskantoren. Hierover zijn reeds met de gemeente Assen afspraken gemaakt.

4.8 Begrotingsrechtmatigheid

Totaal resultaat: € 13,9 miljoen

Lastenoverschrijdingen in het kader van begrotingsrechtmatigheid

In totaal heeft uw gemeente circa € 321 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover circa € 315 miljoen aan werkelijke lasten in 2021. Aan baten had uw gemeente een bedrag van € 308 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 322 miljoen aan werkelijke baten in 2021. Naast het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten (€ 7,0 miljoen) kent een gemeente ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. In 2021 is er per saldo circa € 7,0 miljoen aan de reserves onttrokken zodat het gerealiseerde resultaat € 13,9 miljoen positief bedraagt.

De gemeenteraad autoriseert de begroting en stelt de kaders voor het college vast. Het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleid binnen de gestelde begroting. Begrotingsafwijkingen dienen tijdig gesignaleerd en gerapporteerd te worden aan de gemeenteraad. Bij begrotingsoverschrijdingen die niet gedurende het jaar zijn voorgelegd aan de gemeenteraad is formeel sprake van een onrechtmatigheid. Echter hoeven deze overschrijdingen niet altijd te worden meegewogen in het accountantsoordeel bijvoorbeeld indien de overschrijdingen geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerd opbrengsten of overschrijdingen bij open-einde regelingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten zijn de begrotingsoverschrijdingen nader weergegeven en geanalyseerd.

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hierna voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van investeringskredieten.

4.8 Begrotingsrechtmatigheid

Zoals blijkt uit onderstaande tabel is op zes programma's een begrotingsoverschrijding op de lasten te constateren.
Deze zijn in te delen in de onderstaande categorieën zoals opgenomen in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
Wonen in Assen (totaal € 285.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
Aantrekkelijk Assen (totaal € 435.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
Samen werken aan Assen (totaal € 56.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
Bedrijfsvoering, directe taken (totaal € 2.024.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
Vastgoed en Grondbedrijf (totaal € 1.129.000)	Betreft overschrijdingen welke worden gecompenseerd door opbrengsten	✓	
Financieel beleid (totaal € 1.306.000)	Betreft overschrijdingen die worden veroorzaakt door de wijze van begroten van de gemeente Assen. Kostenoverschrijding past binnen het bestaande beleid van de gemeente. Deze overschrijding is vermeld in de voortgangsrapportage maar hiervoor is geen begrotingswijziging doorgevoerd. Middels herstelbesluit rechtmatig.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de diverse paragrafen op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021.

Bijlagen

A Onze controle
B Bevindingen SiSa-bijlagen

A. Onze controle

A. Onze controle

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente Assen, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdracht-bevestiging van 9 november 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het bestuursverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 9 november 2021 met kenmerk ‘RHB/EK/DP/DC/1052643/013’.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 3.148.000. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 250.000 rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Assen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 9 november 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van de gemeente Assen. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Deze risico's betreffen:

- management override;
- naleving Europese aanbestedingsregels;
- schattingen omtrent waardering bedrijventerreinen (grondexploitaties).

Strekking van de controleverklaring

Wij zijn voornemens een goedkeurende verklaring af te geven inzake de getrouwheid van de jaarrekening en een afkeurende verklaring inzake de rechtmatigheid van de jaarrekening van gemeente Assen. Dit komt voort uit de onrechtmatigheden die geconstateerd zijn inzake het niet naleven van de Europese aanbestedingsregels en het verstrekken van subsidies zonder juridische grondslag.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van de gemeente Assen zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de gemeente Assen als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

A. Onze controle

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2021 van uw gemeente bestaan uit:

- het jaarverslag 2021 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- de jaarrekening 2021 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben we gedaan, wat hebben we bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2021 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2021. In 2021 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken op verschillende niveaus binnen de organisatie. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Met ingang van boekjaar 2022 zijn wij op grond van richtlijnen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) verplicht in de controleverklaring te rapporteren over fraude.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klantspecifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben we beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn.

Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze management letter 2021. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Assen heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:
Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2021 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd.

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	GOEDKEUREND
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	AFKEUREND

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
A7	Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving			
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp aan gedupeerden kinderopvangtoeslagproblematiek 2040			
C9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls			
C31	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen			
C32	Specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS 2021)			
C43	Regeling reductie energiegebruik woningen			
C56	Regeling huisvesting aandachtsgroepen (RHA)			
C62	Regeling specifieke uitkering kwijtschelding gemeentelijke belastingen			
C68	Specifieke uitkering aan gemeenten ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders			
D1	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten			
D1A	Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2016-2021			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
D11	Verlening extra financiële middelen specifieke uitkering RMC-functie			
D12	Regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten 2020-2024			
D12A	Regionale maatregelen voortijdig schoolverlaten 2020-2024			
D14	Middelen inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021			
F9	Extern Advies Warmtetransitie			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeente deel 2020			
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2019	Fout en onzekerheid	570.887	Fout: 177.449 Onzekerheid: 393.438

B. Bevindingen SiSa-bijlage

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen_gemeentedeel 2020			
G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen_totaal 2019			
G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire			
H4	Specifieke uitkering Sport			
H8	Regeling sportakkoord			
H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken			
H20	Regeling specifieke uitkering vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp 2021			
DRE2C	Uitvoeringsregeling BDU verkeer en vervoer (Drenthe)			
DRE8C	Ruimtelijke ontwikkeling			

B. Bevindingen SiSa-bijlage | Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	fout		
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	onzekerheid		
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		

Tozo (vervolg)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tozo 4_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4	Tozo 4_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4	Tozo 4_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 4, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4	Tozo 4, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		
G4	Tozo 5_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4	Tozo 5_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4	Tozo 5_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4	Tozo 5, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4	Tozo 5, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud)	fout		
G4	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud)	onzekerheid		

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4A	Tozo 1_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4A	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	fout		
G4A	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen (toepassing artikel 21, lid 3 Besluit 17 april)	onzekerheid		
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4A	Tozo 2_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet, maar wel identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4A	Tozo 2, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	fout		
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	onzekerheid		
G4A	Tozo 3_geen identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet en geen identificatie DigiD in combinatie met BRP of Suwinet	formele onrechtmatigheid		
G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	fout		
G4A	Tozo 3, exclusief identificatie volgens artikel 17, lid 3 Participatiewet	onzekerheid		

Tozo (vervolg)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	fout		
G4A	Omvang vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020)	onzekerheid		

44

bdo.nl